

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2- 1146 din 28.02. 2022

La nr. 03/1490 din 15 februarie 2022

Ministerul Justiției

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de hotărâre de hotărâre privind aprobarea proiectului de lege cu privire la abrogarea Capitolului XIII¹ din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr. 225/2003.

Anexă: *Raportul de expertiză anticorupție – 2 (două) file.*

Director

Iulian RUSU

MINISTERUL JUSTIȚIEI AL REPUBLICII MOLDOVA		
Intrare Nr.		
01	03	2022

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO22/7760 din 25.02.2022

la proiectul de lege cu privire la abrogarea Capitolului XIII/1 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr. 225/2003

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Guvernul RM, iar autor nemijlocit este Ministerul Justiției, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996. Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt: a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei; b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia; c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate; d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii; e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul de lege și nota informativă aferentă acestuia au fost plasate pe pagina web oficială a Ministerului Justiției www.justice.gov.md, la compartimentul „Transparența în procesul decizional/Proiecte de acte normative remise spre coordonare”, la data de 13 decembrie 2021, fiind asigurat accesul părților interesate pentru a putea prezenta și expedia recomandări referitoare la proiectul prenotat. Astfel, se atestă promovarea proiectului în concordanță cu exigențele Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative: „Proiectul are drept scop implementarea acțiunii 3.11.2. din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2021-2022, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 235/2021, care prevede următoarele: „Excluderea instituției medierii judiciare obligatorii.”

Analizând normele elaborate, se constată că prin proiect se propune abrogarea Capitolului XIII¹ din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr. 225/2003, în vederea punerii în executare a acțiunii 3.11.2. din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2021-2022, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 235/2021, care prescrie excluderea instituției medierii judiciare obligatorii. Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prin proiect se promovează interesul public de a exclude instituția medierii judiciare din procesul civil, fapt ce va reduce din povara procedurilor judiciare civile și va contribui la celeritatea examinării cauzelor civile.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota informativă care cuprinde: a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ; b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite; c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene; d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi; f) modul de incorporare a actului în cadrul normativ în vigoare”.

În textul notei informative se prezintă argumente referitoare la condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite, în conformitate cu prevederile art.30 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) fundamentarea economico-financiară”.

Reieșind din argumentele prezentate în nota informativă, cât și din prevederile proiectului, se constată că implementarea acestuia nu presupune cheltuieli financiare din bugetul public național. În acest sens, în nota informativă se menționează că: „Implementarea proiectului nu necesită cheltuieli financiare suplimentare din bugetul public național.”

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...] a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]; c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte

normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]; e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]; f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu; g) se evită tautologiile juridice; h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]".

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

În textul proiectului nu se conțin prevederi care reglementează activitatea agenților publici și/sau a entităților publice.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul este elaborat de către Ministerul Justiției și are drept scop abrogarea Capitolului XIII¹ din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr. 225/2003, în vederea punerii în executare a acțiunii 3.11.2. din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2021-2022, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 235/2021, care prescrie excluderea instituției medierii judiciare obligatorii.

Prin proiect se promovează interesul public de a exclude instituția medierii judiciare din procesul civil, fapt ce va reduce din povara procedurilor judiciare civile și va contribui la celeritatea examinării cauzelor civile.

În textul proiectului expertizat nu s-au identificat factori de risc care pot genera apariția manifestărilor de corupție.

25.02.2022

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:

Maia GONTA, Inspector principal

